

EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

Riigikogu õiguskomisjon
Lossi plats 1a
15165 Tallinn

14.05.2009.a nr 1-8/250

Kohtutäituri seaduse eelnõu

Eesti Advokatuur pöördub Riigikogu õiguskomisjoni poole seoses kohtutäituri seaduse eelnõuga (462 SE), mis puudutab väga oluliselt ka advokaate.

Advokatuur ei toetanud kohtutäituri seaduse eelnõud ja esitas kahel korral Justiitsministeeriumile eelnõu kohta ka oma arvamuse ning põhjendused. Justiitsministeerium on advokatuuri märkustega arvestanud vaid osaliselt. Advokatuur leiab, et esitatud põhjendustega ei saa nõustuda ja peab vajalikuks oma seisukohtade selgitamist õiguskomisjonile.

Advokaadid kuuluvad juba advokaatide kutseühendusse ehk advokatuuri, mis muuhulgas teostab ka järelevalvet nende tegevuse üle. Kahte kutseühendusse st advokatuuri kõrval ka loodavasse kohtutäituri ja pankrotihaldurite kotta kuulumine ei ole otstarbekas ega millegagi põhjendatud. Kohtutäituri seaduse eelnõu on põhjendatud vaid nende pankrotihaldurite suhtes, kes ei ole advokaadid, sest advokaatide osas on vastav regulatsioon olemas. Vähetahaks ei saa pidada ka asjaolu, et kahte kutseühendusse kuulumine tähendab advokaatidele ka kahte liikmemaksu.

Eelnõu § 71 lõike 1 kohaselt võib justiitsminister halduri kutsetegevust sätestavatest õigusaktidest tulenevate kohustuste rikkumise eest määrata haldurile, sealhulgas vandeadvokaadile ja vandeadvokaadi vanemabile, distsiplinaarkaristuse.

Eelnõu seletuskirjas on märgitud järgmist: „Justiitsminister teostab riiklikku järelevalvet pankrotihaldurina tegutseva advokaadi üle st et ministril on õigus läbi viia pankrotihaldurina tegutseva advokaadi suhtes distsiplinaarmenetlus samadel alustel kui teiste pankrotihaldurite suhtes. Kui justiitsminister ei soovi distsiplinaarmenetlust läbi viia, võib ta vastavalt advokatuuriseaduse § 16 lõike 4 punktile 2 (jõustub 1.01.2010.a) taotleda advokaadi suhtes aukohtumenetluse algatamist.“

Arusaamatuks jääb, miks pärast eelnõu advokatuurile arvamuse avaldamiseks saatmist peeti vajalikuks eelnõu § 71 lg 1 täiendada viitega vandeadvokaate ja

EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

advokaadi vanemabisid nimetavale sättele (§ 57 lõikele 3), kuivõrd teatud isikute eraldi nimetamine sättes oleks põhjendatud pigem juhul, kui kehtestataks neile isikutele erand nagu on sätestatud nt eelnõu § 71 lg 3.

Advokatuur on seisukohal, et Justiitsministril ei tohi olla õigust määrata advokaadile distsiplinaarkaristust, sest see võib kahjustada advokaadi sõltumatust täitevvõimust. Justiitsministri järelevalve võimalused advokatuuri tegevuse üle tänasel kujul on küllaldased. Advokatuuri meelest on piisav, kui justiitsminister järelevalve teostamisel tekkinud kahtluse korral, et advokaadi tegevuses võivad ilmuda distsiplinaarsüüteo tunnused seoses tegutsemisega pankrotihaldurina, taotleb advokatuuri aukohtumenetluse algatamist.

Üldtunnustatud põhimõtete kohaselt peab advokaat olema kliente nõustades ja esindades sõltumatu nii poliitiliselt, majanduslikult kui ka intellektuaalselt. See tähendab, et advokaat peab olema sõltumatu riigist ning muudest olulistest mõjutajatest. Advokaadi vaba õiguselukutse liikmesus ning sellest liikmesusest tulenevad eetikanõuded aitavad sõltumatust säilitada ning advokatuuridel on täita oluline roll advokaadi sõltumatuse tagamisel. Elukutse omavalitsuslikkust peetakse oluliseks teguriks advokaadi sõltumatuse tagamisel [*CCBE charter of core principles of the European legal profession*].

Riigid peavad võtma kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada ja edendada advokaadi elukutse sõltumatust riigivõimust ja avalikkusest. Advokaatidel peab olema võimalik luua ja ühineda kutseorganisatsioonidega kohalikul, riiklikul ning rahvusvahelisel tasandil, millede ülesandeks on kutsealaste standardite tugevdamine ning advokaatide sõltumatuse ja huvide tagamine.

Advokatuurid või muud advokaatide kutseühendused peavad olema omavalitsuslikud ning riigist ja avalikkusest sõltumatud. Riigid peavad austama advokatuuride või muude advokaatide kutseühenduste rolli oma liikmete kaitsmisel igasuguste piirangute ja rikkumiste eest ning nende sõltumatuse tagamisel. Advokatuurid või muud advokaatide kutseühendused vastutavad advokaatide distsiplinaarasjade menetlemise eest [*Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee soovitus nr (2000)21 liikmesriikidele advokaadi elukutse sõltumatuse kohta*].

Euroopa Advokatuuride ja Õigusliitude Nõukogu (CCBE) on veendunud, et ainult eneseregulatsiooni õigus tagab advokaatide sõltumatuse riigist ja ilma sõltumatuse tagamiseta on advokaatidel võimatu oma ametialast ja õiguslikku rolli täita.

Advokaatide (sh pankrotihaldurina tegutsevate advokaatide) üle järelevalve teostamise küsimust arutati advokatuuri ja Justiitsministeeriumi esindajate vahel advokatuuriseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu arutelude käigus. Pooled jõudsid siis kokkuleppele, et eraldi regulatsioon

EESTI ADVOKATUUR
ESTONIAN BAR ASSOCIATION

advokaatidest pankrotihaldurite üle järelevalve teostamiseks ei ole vajalik.

Lugupidamisega

Aivar Pilv
Esimees

Koopia: Justiitsministeerium